

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ *тмопу*
для студентів

галузь знань – 0203 – гуманітарні науки
напрямів підготовки – 6.020303 – українська мова та література;
– 6.020303–мова та література (англійська)

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
програма № <i>Іллєва</i>	0014/18
(підпись)	(прізвище, ініціали)
« <u> </u> »	20 <u>18</u> р.

Київ-2018

Розробники:

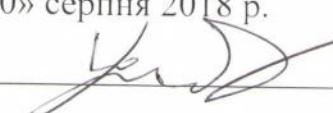
Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури

Викладачі:

Вишницька Юлія Василівна, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

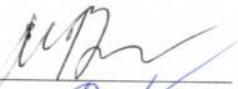
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедрою (професор Ю.І.Ковбасенко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої

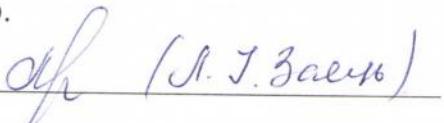
програми _____ 2018 р.

Гаранти освітньої програми (Віntonів М.О.)

 (Якуба В.В.)

Робочу програму перевірено

_____ 2018 р.

Заступник директора

Пролонговано:

на_ 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «_» ____ 20 ____ р., протокол №_____

на_ 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «_» ____ 20 ____ р., протокол №_____

на_ 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «_» ____ 20 ____ р., протокол №_____

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

«__» _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОНЬОГО ТЕКСТУ
для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
спеціалізацій:
Українська мова та література
Германські мови і літератури (переклад включно)
освітньої програми:
Українська мова і література
Мова і література (англійська)

Київ-2018

Розробники:

Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури

Викладачі:

Вишницька Юлія Василівна, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від «5» вересня 2018 р.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми _____ 2018 р.

Гарант освітньої програми _____ (Віntonів М.О.)
_____ (Якуба В.В.)

Робочу програму перевірено

_____ 2018 р.

Заступник директора _____

Пролонговано:

на_ 20_/_20_ н.р._____(_____), «_» ____ 20__р., протокол №_____

на_ 20_/_20_ н.р._____(_____), «_» ____ 20__р., протокол №_____

на_ 20_/_20_ н.р._____(_____), «_» ____ 20__р., протокол №_____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	дenna	Заочна
Історія світової літератури: Компаративний аналіз художнього тексту		
Вид дисципліни		Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання		Українська
Загальний обсяг кредитів/годин		1 кр. / 30 год.
Курс		V
Семестр		IX
Кількість змістових модулів з розподілом		2
Обсяг кредитів		2
Обсяг годин, у тому числі:		72
Аудиторні		8
Модульний контроль		-
Семестровий контроль		-
Самостійна робота		64
Форма семестрового контролю		Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Компаративний аналіз художнього тексту» покликана системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Компаративний аналіз художнього тексту» є системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Компаративний аналіз художнього тексту» є вдосконалювати вміння студентів аналізувати й зіставляти художні твори та явища всього жанро-видового спектру; забезпечити максимально повне володіння студентами фактичним матеріалом з курсу, а також їх термінологічну грамотність; спрямовувати увагу на ознайомлення з творчістю кращих вітчизняних майстрів художнього перекладу; формувати вміння та навички практики наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, відведених на самостійне опрацювання, тощо; розвивати художній смак і творчу уяву студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результатами навчання за дисципліною «Компаративний аналіз художнього тексту» мають стати **знання** про основні поняття літературної компаративістики, її структуру, мету і завдання, міжпредметні зв'язки, історичні етапи, сучасний стан; основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ, принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем. А також **уміння** *встановлювати* логічно-смислові зв'язки між етапами розвитку компаративістики, її структурними компонентами; *самостійно обґрунтовувати* й *здійснювати* різнопривневе компаративне дослідження літературних творів, *визначати* спектр міжлітературних зв'язків і типологічних сходжень у творах, *бачити* українську літературну систему в світовому літературному контексті; *наводити* приклади й *аналізувати* твори з різними видами інтертекстуальності, гіперлітературні твори.

Основні компетентності: *знати* основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору; *розуміти* основні проблеми теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблеми поетики: образ, ідея, тема, поетичний

рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стилевому значенні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5. Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна	
		Аудиторна:						
		Індивідуальні	Лабораторні	Практичні	Семінари	Лекції		
Змістовий модуль 1. Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього тексту								
Тема 1. Зміст, схема, алгоритм комп. аналізу художнього твору. Поняття «літературні системи».	2	2						
Тема 2. Спільне й відмінне в епічному просторі «Пісні про Роланда» і «Слова про похід Ігорів»								
Тема 4. Античний інтертекст світової літератури	20						20	
Тема 5. «Енеїда» Вергелія і «Енеїда» І.Котляревського: характер зв'язку	4						4	
Тема 6. «Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карий – «Міна Мазайло» М.Куліша	2		2					
Тема 7. «Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша у контексті жанру	4						4	
Тема 8. Переклад у системі міжлітературних зв'язків	10						10	
Змістовий модуль 2. Компаративний аналіз текстів різних семіотичних систем								
Тема 9. Міфологічний фактор у літературі.	2	2						
Тема 10. Біблійний інтертекст української літератури	10						10	
Тема 12. «Мілий друг» Мопассана – «Місто» В.Підмогильного як два варіанти роману кар'єри	2		2					
Тема 13. Прометей в парадигмі образів літератури ХХ ст. Українська версія	6						6	
Тема 14. Кіно, театр і література	10						10	
Разом:	72	4	4				64	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль «Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього тексту»

Лекція 1.

Зміст, схема та алгоритм компаративного аналізу художнього тексту.

Міфологічний фактор у літературі

Предмет, мета і завдання літературної компаративістики. Компоненти компаративістики. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики.

Місце компаративного аналізу в системі аналітичних підходів до рефлексії над художнім твором. Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу. Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).

Етапи компаративного аналізу: підготовчий і основний. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.

Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору. Позатекстової сфери твору-компарандуму і твору-компаратуму. Комплекс методів (евристичний, дослідницький, тощо) і прийомів (індивідуальне членоване коментоване читання, проблемна ситуація, диспут, діалог тощо) у ході порівняльної студії.

Поняття «літературні системи». Класифікація форм міжлітературного процесу

Поняття літературної системи. Типи літературних систем. Співвідношення концепцій І.Нєупокоєвої і Д.Дюришина. Спільне їхнє відмінне трактування літературних систем.

Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.

Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі: зовнішніх і внутрішніх, прямих та опосередкованих. За участю сторін: однобічні, двобічні, багатобічні; за участю посередників: прямі (безпосередні) та непрямі (опосередковані); за складом: однорідні, змішані; за тенденцією розвитку: зближення, розходження, взаємодоповнення.

Проблеми типології. Типологічні сходження. Сутність передумов типологічних сходжень. Суспільно-типологічні сходження. Літературно-типологічні сходження. Психологічно-типологічні сходження. Пріоритетність у сучасній українській компаративістиці порівняльно-

типологічних досліджень. Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх побутування в літературі та культурі.

Література:

Азаров Ю.А., Сорокина В.В. Новые исследования в области сравнительного литературоведения // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.89 – 96.

Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.

Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: Пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33-34. – С.3.

Кристева Ю. Бахтин, слово, диалог и роман // Вестник Моск. ун-та. Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.97 – 125.

Кузнецова Р.Р. Концепция мировой литературы Диониза Дюришина // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.82 – 89.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті літаври, 2001. – 636 с.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Неупокоєва И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М.: Наука, 1976. – 359 с.

Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы: Руга, 2003. – 80 с.

Одаренко О. Простір розгалужених шляхів: знайомство з гіперлітературою // Всесвіт. – 2003. – № 9-10. – С.161 – 168.

Традиційні сюжети та образи: Монографія / Автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.

Фатеєва Н.А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2002. – 280 с.

Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики // Слово і Час. – 2002. – №3. – С.50 – 58.

Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.

Гурдуз А. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку // Укр. мова й літ. в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 2. – С.114 – 120.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33 – 34. – С.3.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58 – 67.

Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.

Козлов А.С. Миф // Западное литературоведение XX в.: Энциклопедия / РАН. ИНИОН; Гл. ред. Е.А.Цурганова. – М.: INTRADA, 2004. – С.257 – 258.

Киченко А.С. Мифопоэтическая интерпретация художественного текста: функционально-типологический и методологический аспект // Питання літературознавства: Зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – Чернівці: Руга, 2002. – Вип. 9 (66). – С.166 – 169.

Крохина И.П. Мифопоэтизм А.Блока в контексте символистского мифомышления // Известия АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1990. – Т.49, № 6. – С.515 – 526.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа // Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М. : Мысль, 1994. – С.5 – 216.

Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. – 2-е изд. – М.: Изд. фирма “Восточная литература” РАН, школа “Языки русской культуры”, 1995. – 408 с.

Нямцу А.Є. Традиція у слов'янських та західноєвропейських літературах (проблеми теорії). – Чернівці: Рута, 2001. – 152 с.

Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифоэтического: Избранное. – М. : Прогресс – Культура, 1995. – 624 с.

Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів : Літопис, 2002. – С.142 – 172.

Холодов А. Мифопоэтика: мотив и сюжет в системе мировоззрения классика (Ф.М.Достоевский, И.А.Бунин). – Одесса : Астропrint, 2001. – 108 с.

Cuddon J.A. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory / Revised by C.E.Preston. – 4ed. – London: Penguin books, 1999. – 992 p.

Семінарське заняття № 1 (2год.)

Тема: «Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля»

I.Карпенко-Карого – «Міна Мазайло» М.Куліша: особливості полілогу

Міщани і міщенство як проблематика комедій.

Основа конфліктів, їх типологія (соціальні, політичні, любовні, моральні). Проблемні комплекси п’ес: корекція часу і простору.

Історичний колорит комедій Мольєра, Карпенка-Карого і Куліша. Подібність і відмінність сюжетних ліній.

Специфіка засобів комічного в аналізованих творах.

Література:

Ганіч Н. Герої Мольєра, Куліша та Карпенко-Карого – носії однієї пристрасті: за п’есами «Міщанин-шляхтич», «Міна Мазайло», «Мартин Боруля» / Н.Ганіч // Зарубіжна література. – 2007. – число 45. – С. 13–16.

Карпенко-Карий І. П’еси / Вст. стаття Л. Стеценко. – К. : Мистецтво, 1982. – 205 с.

Мольєр Ж. Б. Полное собрание сочинений в 4-х томах.– М. : Искусство, 1966. – Т.3. –544 с.

Фурсова Л. Мистецькі паралелі: Ж. Б. Мольєр «Міщанин-шляхтич», І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»: компаративний ідейно-тематичний аналіз / Л.Фурсова // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2004. - №4. – С. 16–20 .

Шухорова А. Традиція Мольєра в українській літературі «Мартин Боруля» І. Карпенко-Карого та «Міна Мазайло» М. Куліша / А.Шухорова // Зарубіжна література. – 2001. – число 43 – С. 11.

Форма контролю: тестова письмова робота

1. Який із аналізованих творів має світоглядний конфлікт:

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 3) «Міна Мазайло» Куліша

2. Який із аналізованих творів написаний на замовлення:

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 3) «Міна Мазайло» Куліша

3. Який із аналізованих творів не має мотиву зміни прізвища:

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

4. Який із аналізованих творів відповідає визначенню комедія-дискусія:

1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

5. У якому із аналізованих творів немає сцени під умовою назвою «урок»:

1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

3) «Міна Мазайло» Куліша

6. У якому із аналізованих творів вирішити конфлікт допомагають слуги:

1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

3) «Міна Мазайло» Куліша

7. У якому із аналізованих творів головний герой визнає свою помилку:

1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

3) «Міна Мазайло» Куліша

8. У якому із аналізованих творів наявна антиаристократична сатира:

1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

3) «Міна Мазайло» Куліша

9. У якому із аналізованих творів є мотив випадково підслуханої розмови, що змінює одну із сюжетних ліній?

1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

10. Персонаж якого із аналізованих творів зі здивуванням дізнається про літературний рід, яким розмовляє:

1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

11. У якому із аналізованих творів є мотив «промовистого» сну?

1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

12. Особиста образа як привід для судової справи -- зав'язка твору

1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

3) «Міна Мазайло» Куліша

13. Персонажі якого твору є уособленням певних світоглядних позицій у важливому суспільному питанні:

1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра

3) «Міна Мазайло» Куліша

14. Ким доводить Дорімена головному герою комедії Мольєра:

1) покровителькою

2) коханкою

3) ніким

15. Який слід у французькій мові залишила комедія Мольєра:

1) збагатила новим терміном

2) збагатила новим фразеологізмом

3) збагатила новим типом синтаксичної одиниці

16. У якому із аналізованих творів прагнення героя змінити соціальний статус спричиняє сварку давніх друзів?

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 3) «Міна Мазайло» Куліша

17. Який із героїв аналізованих творів вважає, що причина його неуспішної кар'єри -- у прізвищі?

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 3) «Міна Мазайло» Куліша

18. У якому творі немає мотиву втручання головного героя в особисте життя своїх дітей?

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
  - 2) «Міна Мазайло» Куліша
  - 3) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 19. Що «винайшов» головний герой одного з аналізованих творів?**
- 1) друкарську машинку
  - 2) мухобійку
  - 3) праску

20. У якому із творів вирішення конфлікту виходить за межі родини?

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Міна Мазайло» Куліша
- 3) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

Змістовий модуль 2. Компаративний аналіз текстів різних семіотичних систем

Лекція 2. Міф і міфологічний фактор в літературі. Література в системі інших видів мистецтв:

характер і динаміка розвитку досліджень

Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.

Міфологічний фактор у літературі: загальнотеоретичні проблеми студіювання. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактору в літературі (загальне поняття про його атрибути й модуси виявлення). Літературна міфотворчість та її типологія.

Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма

Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.

Історія становлення галузі й сучасний стан. Проблема перекодування різних видів мистецтв. Взаємозв'язки літератури з іншими видами мистецтва. Міжмистецьке порівняння. Французька і американська концепції взаємин літератури і мистецтва.

Зв'язок з естетичними уявленнями доби. Класифікація мистецтв в історичному ракурсі (Античність, Ренесанс, Класицизм, Просвітництво, доба романтизму, модерн, постмодерн). Характер міжмистецької взаємодії і специфіка доби.

Поняття «синтез мистецтв». Взаємопроникненість мистецтв. Мистецтво та інші сфери духовної культури. Література в системі мистецтв та інших сфер культури. Поезія і система мистецтв у давніх греків. Праця Г. Е. Лессінга „Лаокоон, або про межі живопису й поезії”. Теорія синкретизму О. Веселовського. Праця І. Франка „Із секретів поетичної творчості”. Тенденції до синтезу мистецтв (імпресіоністичні акварелі М. Коцюбинського, графіка в „Каліграмах” Г. Аполінера, „поезомаллярство” М. Семенка).

Мистецтво та інші сфери духовної культури: наука, філософія, релігія, мораль. Ф. Ніцше і його теорія естетизму; її послідовники в Україні (М. Євшан, Б.-І. Антонич).

Співвідношення літератури і живопису. Співвідношення поезії і музики. Література і кіно, телебачення, Інтернет.

Література:

Козлов А.С. Миф // Западное литературоведение XX в.: Энциклопедия / РАН. ИНИОН; Гл. ред. Е.А.Цурганова. – М.: INTRADA, 2004. – С.257 – 258.

Киченко А.С. Мифопоэтическая интерпретация художественного текста: функционально-типологический и методологический аспект // Питання літературознавства: Зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – Чернівці: Рута, 2002. – Вип. 9 (66). – С.166 – 169.

Крохина И.П. Мифопоэтизм А.Блока в контексте символистского мифомышления // Известия АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1990. – Т.49, № 6. – С.515 – 526.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа // Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М. : Мысль, 1994. – С.5 – 216.

Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. – 2-е изд. – М.: Изд. фирма “Восточная литература” РАН, школа “Языки русской культуры”, 1995. – 408 с.

Нямцу А.Є. Традиція у слов'янських та західноєвропейських літературах (проблеми теорії). – Чернівці: Рута, 2001. – 152 с.

Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического: Избранное. – М. : Прогресс – Культура, 1995. – 624 с.

Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів : Літопис, 2002. – С.142 – 172.

Холодов А. Мифопоэтика: мотив и сюжет в системе мировоззрения классика (Ф.М.Достоевский, И.А.Бунин). – Одесса : Астропrint, 2001. – 108 с.

Cuddon J.A. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory / Revised by C.E.Preston. – 4ed. – London: Penguin books, 1999. – 992 р.

Генералюк Леся. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва / Л.Генералюк. – К., 2008. – 544 с.

Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.

Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад.– Л.: Наука, 1979. – 494 с.

Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь порівняльного літературознавства // Слово і Час. – 2003. – № 5. – С. 10-18; № 6. – С.7 – 19.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58 – 67.

Папуша І. Огляд методологічних зasad методології літературознавчої компаративістики // Київська старовина. – 2002. – № 4. – С.78 – 87.

Тишунина Н.В. Взаимодействие искусств в литературном произведении как проблема сравнительного литературоведения // Филологические науки. – 2003. – № 1. – С.19 – 26.

Семінарське заняття № 2.

Гі де Мопассан «Мильтій друг» – В.Підмогильний «Місто» як два варіанти роману кар'єри

«Мильтій друг» Гі де Мопассана як варіант роману-кар'єри. Характерологія жанру.

Питання типологічної спорідненості роману В.Підмогильного і Гі де Мопассана в критиці (Ф. Якубський, М. Могилянський, А Хуторян, Г. Костюк та ін.).

Проблематика романів і її культурно-соціальний контекст. Жорж Дюруа і Степан Радченко: герой на межі. Проблема відчуження і її вираження в романах.

Специфіка розкриття теми міста. Поняття свободи творчості в Гі де Мопассана і В.Підмогильного.

Література:

Костюк Г. В.Підмогильний // Підмогильний В. Місто. – М., 1990. – 250 с.

Лущій С. Український «Лютий друг»?: В.Підмогильний. «Місто» // Слово і час. – 1999. – №7. – С.54 – 57.

Мельник В. Валер'ян Підмогильний в ідейно-естетичному контексті першої половини ХХ-го століття (Концепція людини): Дис. д-ра фіол.. наук / Український вільний ун-т. – Мюнхен, 1993. – 19 с.

Підмогильний В. Оповідання. Повість. Романи. – К. : Наукова думка, 1991. – 800 с.

Рибалко Ю. Психоаналітичні паралелі у творчості В.Підмогильного та В.Домонтовича (на прикладі «Повіті без назви» і «Доктора Серафікуса») // Слово і час. – 2002. – №10. – С.60 – 68.

Ставицька Л. Мовно-образна структура роману В.Підмогильного «Місто» // Слово і час. – 1998. – №7. – С.54 – 57.

Форма контролю: тестова письмова робот

1. Романи «Місто» Підмогильного і «Мильтій друг» Г. де Мопассана типологічно близькі до:

1) любовного роману;	3) роману кар'єри;
2) роману виховання;	4) філософського роману.

2. Епіграф до твору Підмогильного виражає конфлікт

1) між почуттям і обов'язком;	3) особистим і громадським;
2) тілом і духом;	4) природою і цивілізацією

3.»Його душа перетворилася у якусь скриню з потрійним дном, де можна було знайти все, що завгодно», -- сказано про

1) Радченка;	3) Дюруа;
2) Дюруа;	3) Максима Гнідих;
3) Максима Гнідих;	4) Вальтера

4. «У ній вабила його нештучність рідна його душі», -- думає

1) Дюруа про Мадлен	3) Дюруа про Сюзанну
2) Радченко про Мусіньку	4) Радченко про Надійку.

5. Про що чи про кого сказано у творі Підмогильного: «Це те нове, що він мусить у нього ввійти, щоб осягнути свою здавна викохану мрію»:

- 1) про університет;
2) про Київ;
3) про студентський комітет;
4) про письменницьку спілку.

6. Граф Водрек заповів своє майно дружині Дюруа, бо:

- 1) вона його позашлюбна донька;
2) його шантажував Жорж;
3) покійний Форесьє – його син;
4) Мадлена його коханка.

7. Полон, втеча з-під розстрілу – це сторінки біографії

- 1) Радченка;
2) Дюруа;

3) Левка;
4) Форестъе

8. «Хороші люди, хоч і старосвітські», – каже

- 1) Дюруа про батьків;
2) Дюруа про Вальтерів;
3) Радченко про батьків;
4) Левко про подружжя сусідів.

9. «Все це – старий порох, що треба стерти. І він до цього покликаний», – думає

- 1) Дюруа про чиновників у міністерстві;
  - 2) Радченко про городян;
  - 3) Дюруа про повій;
  - 4) Радченко про стару професуру.

10. У рядках «Його кохання виявилось фальшивим папірцем, втрученим серед метушні, і він викинув геть цей непотріб, лютуючи і себе маючи за обдуреного» йдеться про почуття

- 1) Дюруа до Мадлен;
2) Степана до Мусіньки;
3) Дюруа до Клотильди
4) Степана до Надійки.

11. «Він заздрив їм і не ховав від себе цього, бо теж хотів висунутись і бути обраним» – це думки

- 1) Радченка про студентів;
2) Дюруа про журналістів;
3) Радченка про письменників;
4) Дюруа про політиків.

12. У псевдонімі «Стефан», обраному Радченком, вгадується його

- 1) скромність;
  - 2) марнославство;
  - 3) патріотизм;
  - 4) комплексованість.

13. Закінчти фразу-характеристику Дюруа: «Він втілював героя ... роману»:

- 1) любовного; 3) пригодницького;
2) бульварного; 4) філософського;

14. Форестье повчал Дюруа: «Нужно лавировать, избегать затруднительных положений, обходить препятствия, сажать других в лужу с помощью...»

- 1) оружия;
2) острого слова;
3) энциклопедического словаря;
4) обаяния

15. На прийомі у Форестъє Жорж Дюруа привернув увагу гостей своїм знанням:

- 1) військової справи; 3) французької провінції;
2) Алжиру; 4) етикету.

16. Першою Дюруа назвала «мілим другом»:

17. Викриваючи свою дружину в подружній зраді, Дюруа мав на меті:

- 1) довести аморальність Мадлен і викликати співчуття колег;
  - 2) скинути з посади Ларош-Матьє;
  - 3) добитися розлучення з Мадлен;
  - 4) розлучитись з Мадлен і знищити Ларош-Матьє як політика.

18. Щоб отримати дозвіл Вальтера на шлюб із Сюзанною, Дюруа

- 1) пообіцяв стати членом сенату;
- 2) розірвати будь-які зв'язки з коханками;
- 3) шантажував його «марокканською» історією;
- 4) заручився підтримкою його дружини.

19. «Українським» акцентом в опрацюванні В.Підмогильним традиції Мопассана є:

- 1) мотив воєнного минулого головного героя;
- 2) мотив організації колгоспів;
- 3) протиставлення міста – селу як «ворожої» території;
- 4) мотив нещасливого шлюбу.

20. На відміну від героя Мопассана, у фіналі Радченко почуває себе:

- 1) переможцем у професійному плані;
- 2) мужчиною, здатним на справжнє і глибоке почуття;
- 3) людиною, що відійшовши від одного способу життя, так і не вжилася в інше;
- 4) готовим до соціально активної діяльності.

7. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Модуль		Максимальна кількість балів
	Кількість одиниць		
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2
Відвідування практичних занять			
Робота на семінарському занятті	10	2	20
Робота на практичному занятті			
Лабораторна робота			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30
Разом:			
Максимальна кількість балів:		54	
Розрахунок коефіцієнта:			

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу курсу «Компаративний аналіз художнього тексту» виділено 64 години. За робочою програмою курсу це 6 тем, вивчення яких дає можливість збалансувати й розширити отриману під час лекцій інформацію і здобуті на семінарських заняттях навички порівняльного аналізу текстів різних національних літератур, історико-літературних періодів, літературних систем тощо.

6 тем, винесених на самостійне опрацювання, охоплюють проблематику широкого діапазону – присвячені дослідженням різних типів міжтекстових зв’язків української і зарубіжної літератур від античної (Есхіл, Вергілій), середньовічної («Пісня про Роланда»), класицистичної (Мольєр), романтичної (В. Скотт) до доби модернізму (Г. де Мопассан).

Планожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, – це ключові питання, на які, готовути (за бажанням) конспекти, необхідно звернути увагу. У планах вказана і форма контролю за виконанням кожної теми. Це письмова робота у вигляді таблиці, або розгорнуті відповіді на контрольні питання, або виконання тестових завдання.

Максимальна кількість балів за кожне з виконаних завдань – 5 балів. Тестові завдання виконуються в аудиторії під час індивідуальних консультацій, інші види робіт подаються на перевірку у визначений термін.

Тема №1

Спільне та відмінне в епічному просторі «Слова про похід Ігорів» і «Пісні про Роланда»

Проблема авторства.

Тема та ідея. Провідні мотиви, характер конфлікту.

Реальність і фантастика. Специфіка вираження релігійних мотивів.

Епічний герой: образ мудрого правителя, ідеальний васал, бунтівний «барон» (князь).

Особливості стилю. Питання жанрової природи творів.

Література:

Білоус П. «Слова о полку Ігоревім»: казка зі щасливим кінцем? // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах. – 2002. – №4. – С. 66 – 72.

Гуревич А. Проблемы средневековой народной культуры. — М., 1981.

Качуровський І. «Пісня про Роланда» в українському перекладі Василя Щурата // Всесвіт. — 1994. — № 9.

Костіков І. Слово про «Слово» // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах. – 2000. – №4. – С. 208 – 213.

Махновець Л. Про автора «Слова о полку Ігоревім». К. —1989.

Мелетинский С. Происхождение героического эпоса. — М., 1963.

Охріменко П.П. Ігор Святославович як герой «Слова о полку Ігоревім» і як історична особа // Українська мова й література в школі. – 1985. – №8. – С. 18-19.

Півторак Г. Пролема авторства «Слова о полку Ігоревім» // Українська мова та література. – 1998. – №. 4.

Пушик С. Криваве весілля на Каялі (Слов'янська міфологія і «Слово о полку Ігоревім») // Пушик С. Дараби пливуть у легенду. – К. : Рад. письменник, 1990. – С. 5 – 226.

Самарин Р. «Песнь о Роланде» и проблемы литературного анализа // Самарин Р. Зарубежная литература. — М., 1987.

Смирнов А. Старофранцузский героический эпос и “Песнь о Роланде”. – М., 1964.

Форма контролю: заповнити таблицю порівняльної характеристики творів з крізь призму характеристики геройчного епосу Зрілого Середньовіччя

<i>Риси геройчного епосу Середньовіччя</i>	<i>«Пісня про Роланда»</i>	<i>«Слово про похід Ігорів»</i>
відображення процесів етнічної й державної консолідації		
показ сеньоріально-vasальних стосунків		
національні інтереси відтісняють родинно-племенні на другий план		
розширення історичної тематики		
елементи ідеалізації геройчного минулого, подеколи як міфічної «золотої доби»		
звуження казково-міфологічної теми		
своєрідний «історизм», який не виключав щонайширшого застосування до історичних персонажів та подій міфічних мірок, моделей та структур		
збільшення християнських мотивів; характерне проти-ставлення християн «невірним»		
військова геройчна естетика, вславлення фізичної сили та хоробрості, геройчного характеру		
патріотичні мотиви пов'язані з боротьбою проти завойовників та іновірців		
епічно розроблена форма твору, гнучка стилістика		

Тема №2.

«Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер міжтекстового зв'язку

Проблематика і політична тенденційність Вергілієвої «Енеїди» та «виклики» часу в поемі І.Котляревського.

Система образів поем (образ Енея і його роль у поемах; ідейно-художнє наповнення образів богів; зображення в поемах воїнської доблесті й вірності (Низ і Евріал).

«Енеїда» Вергілія як історія давніх римлян. Поема І.Котляревського як енциклопедія життя українського суспільства.

Жанрово-стилістичні особливості поем Вергілія та І. Котляревського.

Література:

Горбань А. Алюзійний простір «Енеїди» І.Котляревського: колоніальний аспект // Інтернет-джерело. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/6903/1/Анфіса%20Горбань.PDF>

Гундорова Т. «Малоросійський маскарад»: колоніальний дискурс в «Енеїді» Котляревського і навколо неї / Тамара Гундорова // Українська мова та література. – 2004. – Число 25 – 28. – С. 9 –16.

Зеров М. Українське письменство XIX ст. / Микола Зеров // Твори: У 2-х т. – К. : Дніпро, 1990. – С.4 – 30.

Ошеров С. История, судьба и человек в “Энеиде” Вергилия // Античность и современность. – М., 1972.

Полонская К.П. Римские поэты эпохи принципата Августа. – М., 1963.

Тахо-Годи А.А. Хтонические мотивы в “Энеиде” Вергилия как один из принципов стиля // Вопросы классической филологии. – 1979. – №5.

Ткачук М. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси: Монографія. — Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 216 с.

Ткачук М. П. «Енеїда» І. Котляревського: до проблеми типології наратора / М. П. Ткачук // Вісник Черкаського ун-ту : [зб. наук. ст.]. – Черкаси, 2003. – С. 3 – 11.

Форма контролю: заповнити таблицю порівняльної характеристики «Енеїди» Вергілія і «Енеїди» І. Котляревського

<i>Характерні особливості</i>	<i>«Енеїда» Вергілія</i>	<i>«Енеїда» І.Котляревського</i>
1. Джерела сюжету		
2. Ставлення автора до попередників		
3. Приводом до написання стали		
4. «Видавнича» доля твору		
5. Сприйняття сучасниками		
6. Сприйняття наступними поколіннями		
7. Жанр твору. Аргументувати		
8. У чому виявилася наступність літературної традиції		
9. Сучасне авторові суспільство у творі: тенденції зображення, характерні епізоди		
10. Асоціативне		

	відчитування історії		
11.	Характеристика етико-естетичного ідеалу автора		
12.	Специфіка розкриття теми мандрів		
12.	Специфіка розкриття теми завоювань		
13.	Стихія пафосного		
14.	Стихія комічного		
15.	Особливості композиції		

Тема №3.

«Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша в світлі жанру історичного роману

Українські рецепції творчості Вальтера Скотта.

Особливості використання П.Кулішем валтер-скоттівської моделі історичного роману: інтерес до переламних моментів історії, характерний конфлікт; співвідношення історичної і художньої правди; переплетення історичної і особистісної теми як основа сюжетного руху.

«Чорна рада» : українська історія очима «культурника» Куліша.

Література:

Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну. – К., 1993

Девдюк І.В. Англійська література у творчій діяльності П.Куліша (переклади, критичне сприйняття. Творче засвоєння): Авторфе. дис. канд. філ. наук: за спец. 10.01.05 / Девдюк І.В. – К., 1999. – 20 с.

Петриченко Г. Особливості використання валтер-скоттівської моделі у творчості Пантелеїмона Куліша та Миколи Гоголя / Петриченко Г. // <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/phiology/2012/193-181-19.pdf>

Попадинець О. Вальтер Скотт в українських перекладах та критиці / Попадинець Оксана // <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/30981/44-Popadynets.pdf?sequence=1>

Форма контролю: письмова робота за одним із варіантів

Варіант 1

- Здійснити порівняльний аналіз романів «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорної ради» П.Куліша в світлі жанру історичного роману.
- Проаналізувати образи головних героїв з погляду типології романтичних персонажів.
- Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Варіант 2

- Порівняти особливості відтворення історичних подій у романі «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша.

2. Визначити пропорції в романах «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша персонажів за принципом «реальні – вигадані», домінантних ліній (історична – любовна) та узагальнити щодо авторських історіософських концепцій.
3. Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Варіант 3

1. Довести, що відтворення любовної лінії в романах «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша має романтичний характер.
2. Визначити специфіку національного варіанта історичного роману на прикладі «Чорної ради» П.Куліша.
3. Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Tema №4.

Трансформація традиційних образів: національні варіанти (від Прометея Есхіла до Прометея Павла Тичини)

Міфема Прометея в античній традиції: дві версії інтерпретації.

Образ Прометея в традиції романтизму і тема бунту.

Специфіка прочитання образу Прометея в неоромантизмі: трагічний і трагікомічний аспекти.

Трансформація античного сюжету в поезії П. Тичини. Поема-феєрія «Прометей», вірші «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!» як складові Тичининої антиутопії: характерні риси метажанру; переосмислення персонажа; суспільне й особисте в підтексті твору; традиційне і нове в антиутопії П. Тичини.

Література:

Барка В. К. Відхід Тичини / В. К. Барка // Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. : У 4-х т. – К. : Рось, 1994. – Т. 1. – С. 542 – 550.

Білецький О. І. «Прометей» Есхіла і його потомки в світовій літературі / О. І. Білецький // Білецький О. І. Зібрання праць : У 5-ти т. – К. : Наук. думка, 1966. – Т. 5 : Зарубіжні літератури. – С. 129 – 180.

Гальчук О. «...І в хаосі творить скарби»: античні образи й мотиви в поетичній інтерпретації Павла Тичини / Оксана Гальчук // Слово і час. – 2012. – № 3. – С. 88 – 101.

Турган О. Д. «Життя і вогонь дав людям Прометей і зінав, що муки ждуть його за те...» / Ольга Турган // Біблія і культура. – 2009. – № 11. – С. 190 – 198.

Турган О. Д. Українська література кінця XIX – початку ХХ ст. і античність (шляхи сприйняття і засвоєння) / О. Д. Турган. – К. : Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1995. – 176 с.

Форма контролю: тестова письмова робота

1. Вперше міф про Прометея ввів у літературу:

- 1) Есхіл;
- 2) Гесіод;
- 3) Овідій
- 4) Вергілій

2. Вважав Прометея винуватцем в людських бідах

1) Гесіод;	3) Есхіл;
2) Геродот;	4) Вергілій

- 3. Даром пророцтва Прометея наділив у своєму творі:**
- 1) Гесіод; 3) Овідій;
2) Верглій; 4) Есхіл;
- 4. «Звільненого Прометея» «дописав» у XIX ст.**
- 1) Шеллі; 3) Гюго;
2) Байрон; 4) Кітс
- 5. Прометей – символ нескореного народу в поезії**
- 1) Міцкевича; 3) Забіли;
2) Шевченка; 4) Костомарова;
- 6. Особливість потрактування образу Прометея у творчості молодомузівців:**
- 1) Прометей – розчарований; 3) Прометей – слуга тирана Зевса;
2) Прометей-зрадник людства; 4) Прометей – рятівник людства.
- 7. Тичина порівнював у статті «Про вічні типи в світовому письменстві» Прометея з**
- 1) Фаустом; 3) Дон Жуаном;
2) Дон Кіхотом; 4) Орфесем.
- 8. Розташувати твори Тичини за логікою розгортання авторського сюжету про Прометея:**
- 1) Драма-феєрія «Прометей», «Ходить Фауст», «Прометей», «Слався!»
2) Драма-феєрія «Прометей», «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!»
3) «Прометей», драма-феєрія «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!»
4) «Ходить Фауст», «Прометей», «Слався!», драма-феєрія «Прометей»
- 9. У драмі-феєрії «Прометей» головний герой опиняється прикутим**
- 1) на Кавказі; 3) у Гімалаях;
2) у країні N; 4) у Альпах.
- 10. У горах Прометея знайшли**
- 1) німфи; 3) Чорні;
2) люди; 3) Білі.
- 11. Втіленням тоталітарної держави у драмі-феєрії є:**
- 1) німфи; 3) Тиран і Білі;
2) Перший і Четверта; 4) Білі і Чорні
- 12. Прометеєві допомагає звільнитись**
- 1) Io; 3) Етео;
2) Четверта; 4) німфа.
- 13. На знаменах нового людства Прометей бачить напис:**
- 1) «Героїв немас серед нас!» 3) «Ми не знаємо своєї батьків!»
2) «Прийди, о прийди, Прометею!» 4) «Хто не з нами, той проти нас!»
- 14. Мотив «нових орлів», з якими бореться Прометей, з'являється у**
- 1) драмі-феєрії «Прометей» 3) вірш «Ходить Фауст...»
2) вірші «Прометей» 4) вірш «Слався!»
- 15. У вірші «Ходить Фауст..» Фауст є уособленням**
- 1) іноземної інтервенції; 3) середньовічного чорнокнижника;
2) християнського гуманізму; 4) західноєвропейської культури.
- 16. Збірку «Вітер з України», до якої входить вірш «Ходить Фауст...» В.Стус назвав**
- 1) найталановитішою збіркою Тичини; 3) типовою соцреалістичною лірикою;
2) зразком символістської поезії; 4) поворотною збіркою в творчості поета.
- 17. З-поміж творів Тичини прометейської тематики твором дифірамбічного типу є**
- 1) драма-феєрія «Прометей» 3) вірш «Ходить Фауст...»
2) вірш «Прометей» 4) вірш «Слався!»
- 18. Від традицій античної трагедії Тичина запозичив:**
- 1) тричленну структуру і сатирівську драму, хор, катарсис;
2) хор, фрагменти «біографії» протагоніста; тричленну структуру
3) традиційну структуру, хор, катарсис;

- 4) традиційну структуру, хор, фрагменти «біографії» протагоніста
- 19. У творах, об'єднаних Прометеєм, Тичина створив свій варіант:**
- 1) утопії; 3) ліро-епічної поеми;
2) антиутопії; 4) роману у віршах.
- 20. Твори Тичини щодо Есхілового «Прометея прикутого» є**
- 1) стилізацією;
2) наслідуванням;
3) продовженням;
4) комічною переробкою.

Тема № 5.
АНТИЧНИЙ ІНТЕРТЕКСТ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Теми повідомлень:

1. Античність як фактор формування давньої української літератури. Давньогрецькі та римські джерела в оригінальній і перекладній літературі доби Київської Русі.
2. Античні міфи і персоналії античної історії в «Повісті минулих літ».
3. Античний інтертекст барокої літератури. Образ Трої, Афін і Рима в бароковій концепції міста.
4. Творчість Г.Сковороди – українського Сократа. Рецепція Сковородою творчості Гораций.
5. Традиція античної байки в доробку письменника.
6. Антична філософія як складник концепції Г.Сковороди. Антична образність у його трактатах.
7. Антична спадщина і становлення нової української літератури. «Енеїда» Вергелія в генезі «Енеїди» І. Котляревського.
8. Бурлескне тлумачення античних сюжетів Г. Квіткою-Основ'яненком.
9. Переспіви од Гораций П. Гулаком-Артемовським.
10. Античність у творчості Т. Шевченка. Концепти Долі, Слави, Музи в ліриці поета крізь призму античної традиції.
11. Риси давньогрецької трагедії в Шевченковій інтерпретації.
12. Античний елемент у повістях Т. Шевченка.
13. Осмислення античності в «Щоденнику (Журналі)» Т. Шевченка.
14. Образотворча інтерпретація Шевченком античних сюжетів.
15. П. Куліш і гомерівська традиція.
16. Героїчний епос у змісті і структурі поем романтизму.
17. Традиція античного сатиричного роману в українській прозі класичного реалізму.
18. Поети «Молодої Музи» і античність.
19. І.Франко – дослідник античності.
20. Переклади І. Франка з давньогрецької і римської літератур.
21. Античні образи і мотиви в творчості І.Франка.
22. Українська античність у ліриці і драматургії Лесі Українки.
23. Інтерпретація античності О.Кобилянською.

24. Античність у драматургії Л.Старицької-Черняхівської.
25. Дифузна модель української античності (на матеріалі творчості Володимира Кобилянського, М. Філянського).
26. Античний елемент в ліриці Євгена Маланюка.
27. Символістська модель інтерпретації античності (на матеріалі творчості П.Тичини або Д.Загула).
28. Неокласична модель: критична, художня і перекладацька рецепція.
29. Особливості інтерпретація української античності поетами-неоромантиками (М.Бажан, О.Влизько, Є.Плужник).
30. Проза шістдесятників і античні мотиви (В.Земляк, О. Гончар).
31. Історичні постаті античності в рецепції українських прозайків (В.Чемерис, Ю.Мушкетик).
32. Античний інтертекст лірики Ліни Костенко.
33. Поезія Київської школи і художнє осмислення античності.
34. Література постмодернізму і античні традиції (на матеріалі творчості Оксани Забужко).
35. Художня модель інтерпретації античності в поезії Володимира Базилевського.
36. Античні образи і мотиви в ліриці постмодерністів (на матеріалі творчості поетів Бу-Ба-Бу).
37. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства XIX ст.
38. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства першої половини ХХ ст.
39. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства другої половини ХХ ст.
40. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства початку ХХІ ст.

Довідкова література

1. Антична культура і вітчизняна філософська думка. – К.: Т-во Знання, 1990. – 48 с.
2. Астаф'єв О. Г., Пригодій С. М. Рецепція античності в українській літературі / Олександр Астаф'єв, Сергій Пригодій // Актуальні проблеми слов'янознавства. – 2004. – Ч. 1. – С. 137 – 141.
3. Баглай Й. Василь Щурат – перекладач Горацієвих од // Іноземна філологія. – 1971. – Вип. 24.
4. Баглай-Соляник Б.Й. Іван Франко – дослідник античної літератури. – Автореф. дис. ... канд. фіол. наук: 10.01.01. – Ужгород, 1996. – 18 с.
5. Борецький Л. М. Християнські мотиви та античні образи в поезії Юрія Клена / Л. М. Борецький // Класична спадщина і сучасне художнє мислення / Збірник наукових праць до 60-річчя М. І. Борецького. – Дрогобич-Черкаси : Коло, 2001. – С. 158 – 169.
6. Білецький О. Перекладна література в Україні [Електронний режим] / О. Білецький. – Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/books/printzip.php?id=6&bookid=0>
7. Вишина М. Ю. Міфопоетична парадигма «Повіті врем'яних літ» : автореф. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / М. Ю. Вишина. – К., 2009. – 20 с.

8. Гальчук О. «Не минає міт!.. : античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920-1930-х років» [монографія] / Оксана Гальчук. – Чернівці : Книги-XXI, 2013. – 551 с.
9. Гальчук О. Антична топіка сучасної української лірики / О. Гальчук // Науковий вісник Харківського національного університету імені Каразіна. – Вип. 76. – Харків, 2017. – С. 7 – 13.
10. Гальчук О. Критична рефлексія української античності: етапи та тенденції / Оксана Гальчук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» [Зб. наук. праць]. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія». – Вип. 62. – 2016. – С. 79 – 83.
11. Демченко А.В. Особливості використання античних мотивів та образів у романах Олеся Гончара / А. Демченко // Гуманітарна освіта і проблеми виховання молоді: Матеріали і методичні рекомендації Всеукраїнської науково-практичної конференції 14-15 березня 1995 року. – Херсон, 1995. – С.20 – 22.
12. Демченко А.В. Функції антики в архітектоніці романів П.Загребельного «Левине серце» та «Вигнання з раю» / А. Демченко // Поетика художнього тексту: Матеріали доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. – Київ–Херсон, 1996. – Вип. 1. – С.80 – 82.
13. Демченко А.В. Поетика романів В.Земляка і античність / А. Демченко // Поетика художнього тексту: Матеріали доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. – Київ–Херсон, 1996. – Вип.1. – С.95 – 97.
14. Дзюба І.М. Універсальні мотиви в Шевченковій поезії // Сучасність. – 1996. – № 11.
15. Качуровський І. Український парнасизм // Визвольний шлях. – 1983. – № 4.
16. Клен Ю. Спогади про неокласиків. – Мюнхен, 1947.
17. Кнабе Г. Русская античность. Содержание, роль и судьба античного наследия в культуре России / Г. Кнабе. – М. : РГГУ, 1999. – 238 с.
18. Кобів Й. Нетлінна краса Горацієвої музи. Поезія Горація в українській літературі / Кобів Й. // Жовтень. – 1983. – № 8.
19. Корж Н.А. Место и особенности латинского языка в творчестве Г.Сковороды: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10. 01. 01/ Корж Н./ Харк. гос. ун-т. – Харьков, 1956. – 24 с.
20. Корж Н.О. Переклади творів Горація на Україні / Корж Н. // Радянське літературознавство. – 1969. – №8.
21. Коломієць Л. Українські переклади з античних літератур: окремі видання та публікації в періодиці у 1920-30-ті роки [Електронний режим] / Лада Коломієць. – Режим доступу: [http://file:Mikks_2014_47\(1\)_62.pdf](http://file:Mikks_2014_47(1)_62.pdf)
22. Лучук Т. Гермес над криницею, або Українська античність [Електронний режим] / Тарас Лучук. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/imotov.new/Foreign_Philology/Foreign_Philology/Foreign_Philology_122/articles/53luchuk.pdf
23. Майстренко М.І. Шевченко і античність : Літературознавчий нарис / М. Майстренко. – Одеса : Маяк, 1992. – 296 с.
24. Микитенко Ю.О. Антична спадщина і становлення нової української літератури / Ю.Микитенко. – К. : Наук. думка, 1991. – 156 с.
25. Микитенко Ю.О. Від «Слова» до «Іліади»: Петро Ніщинський-перекладач: Літературно-критичний нарис / Ю.Микитенко. – К. : Дія, 1993. – 56 с.
26. Микулович М. Вплив поезії Горація на київських неокласиків // Визвольний шлях. — 1958. – № 5. – С. 8 – 11.
27. Москаленко М. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису) / Михайло Москаленко // Коломієць Л.В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років: матеріали до курсу «Історія перекладу» : навчальний посібник. – К., 2013. – С. 44 – 46.

28. Савчук О.М. Творчість Павла Русина і деякі питання рецепції латинської традиції в українському віршуванні XVI – XVIII століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Ін – т літ. АН України. – К., 1994. – 23 с.

29. Турган О.Д. Українська література кінця XIX – початку ХХ століття і античність: Шляхи сприйняття і засвоєння. – К. : Наук. думка, 1995. – 175 с.

30. Ушкалов Л.В. Творчество Г.Сковороды и античная культура: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10. 01. 03 / Харк. гос. ун – т. – К., 1989. – 18 с.

31. Шевчук Т.С. Григорій Сковорода і античність. – Ізмаїл, 2012. – 460 с.

ТЕМА № 6. БІБЛІЙНИЙ ІНТЕРТЕКСТ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теми повідомлень:

1. Біблія в літературі Київської Русі.
2. Християнська образність у «Києво-Печерському Патерику».
3. Художня інтерпретація Біблії у творчості поетів доби бароко.
4. Біблія як світ символів у творчості Г.Сковороди.
5. «Сад божественних пісень» Г. Сковороди як авторська інтерпретація біблійної тематики.
6. Християнські мотиви у творчості Г.Квітки-Основ'яненка.
7. Біблійна символіка в поезії романтиків.
8. Мотиви і образи Старого Заповіту в творчості Т. Шевченка.
9. Образність Нового Заповіту в ліриці Т. Шевченка.
10. Малярська спадщина Т.Шевченка і Біблія.
11. Проза Т. Шевченка і християнські мотиви й образи.
12. Художнє осмислення біблійних мотивів П. Кулішем.
13. Творчість І. Нечуя-Левицького і Біблія.
14. І.Франко і його інтерпретація історії Мойсея.
15. Біблійна образність прози О.Кобилянської.
16. Історія ранніх християн у «Руфіні і Присціллі» Лесі Українки.
17. Амбівалентність традиційних біблійних образів в «Одержаній» і «На полі крові» Лесі Українки.
18. Н.Королева і її тлумачення історії Ісуса Христа.
19. Біблійна символіка поезії «Молодої музи».
20. Своєрідність інтерпретації християнської тематики образності в творчості М.Філянського.
21. Особливості тлумачення біблійного інтертексту П.Тичиною.
22. Біблійний епос В.Сосюри (“Каїн”, “Христос”, “Мойсей”, “Вaal”).
23. Література діаспори і християнські мотиви. Осмислення біблійного тексту в поезії «Празької школи».
24. Особливості інтерпретації образів Нового Завіту прозаїками Мистецького українського руху (на вибір роман Л.Мосенда «Останній пророк», повість І.Костецького «День святого», оповідання В.Домонтовича «Апостоли»).
25. Поезія Нью-Йоркської групи і рецепція Біблії.
26. Своєрідність інтерпретації біблійних мотивів у творчості Б.-І. Антонича.
27. Старо- і новозавітна міфологія лірики Є.Маланюка.

28. Біблійні мотиви в прозі Василя Земляка.
29. Лірика шістдесятників і художнє осмислення Біблії.
30. Творчість О.Гончара крізь призму християнських мотивів.
31. Біблійні мотиви й образи лірики Ліни Костенко.
32. Біблійні мотиви в прозі постмодернізму.
33. Лірика Маріанни Кіяновської і біблійні мотиви.
34. Художня інтерпретація християнських образів і мотивів у творчості

В. Базилевського.

35. Християнська образність прози Марії Матіос.
36. Євангельські мотивні моделі в прозі Галини Пагутяк.
37. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства XIX ст.
38. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства першої половини XX ст.
39. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства другої половини XX ст.
40. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства початку XXI ст.

Довідкова література

1. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі 20 ст.: [Монографія] / Антофійчук В. – 2001. – 335 с.
2. Антофійчук В. Трансформація образу Іуди Іскаріота в українській літературі ХХ століття / Антофійчук В. // Слово і час. – 2001. – №2. – С. 52–58.
3. Барка В. Християнські проповіді / Барка В. // Українська газета. – 1995. – 5 січня.
4. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття / Бетко І. // Українська література в загальноосвітній школі. – 1991. – №10. – С. 64-71.
5. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки: Проблемний огляд/ Бетко І. // Слово і час. – 1991. – №3. – С. 28-36.
6. Білоусова Н. Біблійні сюжети в світовій художній культурі / Н. Білоусова // Зарубіжна література. – 2003. – №1. – С. 7-12.
7. Библейская энциклопедия. – Репринтное издание. – М.: Терра, 1991. – 903 с.
8. Бурляй Ю. Невідомий Сосюра / Бурляй Ю. // Київ. – 1998. – №1-2.
9. Борецький Л. Порятунок всього людства від зла : біблійні образи в поезії Юрія Клена // Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.– 2001. – № 3. – С. 63–69.
10. Гальченко С. Інтерпретація вічного образу / Гальченко С. // Київ. — 1990. – №12.
11. Голомб Л. Релігійно-філософські засади лірики М.Філянського // Наукові записки Тернопільського державного педагог. університету. Серія “Літературознавство”. – 1998. – Вип. II. – С. 27-36.
12. Грабовська С. Біблія і українська література : читацька конференція / С. Грабовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – №10. – С. 34–38.
13. Гундорова Т. Феномен Стусового „жертвослова” // Стус як текст. – Мельбурн: 1992. – С. 3-29.
14. Гнатюк В.М. Останки передхристиянського релігійного світогляду наших предків // Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біогр. нариси А.П.Пономарьова, Т.В.Косміної, О.О.Боряк. – К.: Либідь, 1991. – 640 с.

15. Горський В. С. Ідея наслідування Христа в давньоруській агіографії // Образ Христа в українській культурі / Горський В. С. — К.: Академія, 2003. – С. 7-22.
16. Данилевский И. Н. Библия и Повесть временных лет (к проблеме интерпретации летописных текстов) / И. Н. Данилевский // Отечественная история. – 1993. - №1. – С. 78-94.
17. Демчук О. Іван Франко і Біблія / О. Демчук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях та колегіумах. – 2006. – №6. – С. 33–42.
18. Дрозд Л. Смислове наповнення образу Ісуса Христа в поетів "празької школи" / Л. Дрозд // Дивослово. – 2005. – №8. – С. 64-69
19. Жовніренко Б. Образ Бога в творчості Івана Величковського і Василя Стуса / Жовніренко Б. // Слово і час. – 2000. – №6. – С. 21–28.
20. Залеська-Онишкевич Л. М. Л. Роль Великодня у «Патетичній сонаті» // Слово і час. – 1991. – №9. – С.48 – 53.
21. Зелінська О. Звернення в барокових проповідях / О. Зелінська // Українська мова. – 2007. – №1. – С. 65-74.
22. Іщенко Є. Віталізація смерті в поезії Василя Стуса / Є. Іщенко // Слово і час. – 2006. – №11. – С. 69-76.
23. Качуровський І. Містична функція літератури та українська релігійна поезія // Слово і час. – 1992. – №10. – С.33-45.
24. Лановик З. Художня природа біблійних текстів / З. Лановик // Зарубіжна література. – 2006. – №29. – С. 18-21.
25. Ленська С. Образ Богородиці в українській поезії ХХ століття // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2010. - №1. – С.2-7.
26. Мариненко Ю.В. Біблійні образи в українській прозі 40-х років ХХ ст. // Слово і час. – 2005. – № 12. – С. 3-13.
27. Найдан М. Фольклорні, релігійні та літературні мотиви в поемі М. Рильського «Жага» // Слово і час. – 1998. – №6. – С. 6-11Н
28. Нямцу А. Мир Нового Завета в литературе. – Черновцы: Рута, 1998. – 108 с.
29. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федъковича. – Черновцы: Рута, 2001. – 208 с.
30. Парашук О. Клим Смолятич і П'єр Абеляр: заявлення авторської позиції чи протест проти авторитету Святого Письма / О. Парашук // Слово і час. - 2010. - №9. - С. 67-72.
31. Пелех У. Релігійна проблематика в літературі сучасної України // Від розстріляного до замученого відродження 1920 – 1960 – 1980 роки в українській літературі. Огляд життя і творчості вибраних творів. – Торонто: Видавнича фундація Гуменюків, 1988. – С. 249-264.
32. Плачинда С. Василь Стус пішов на смерть як Ісус Христос/ Плачинда С. // Столиця. – 1999. – 20-25 серп. (№60). – С. 14-15
33. Приліпко, І. Ремінісценції та алюзії у творах Валерія Шевчука / Ірина Приліпко // Слово і час. – 2009. – № 7. – С. 33 – 37.
34. Пелешенко Ю. Біблія і українська література / Ю. Пелешенко // Українська мова та література. – 1998. - №41. – С. 12.
35. Рада І. Головна церква держави : собор як дзеркало духовного життя доби в літературі // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2001. – №3. – С.158-166.
36. Скорина Л. Біблія та українська література: (особливості вивчення теми) / Л Скорина // Українська мова та література. – 2008. – №33-34. – С. 12-26.
37. Слоньовська О. Біблійні образи і сюжети в творчості Ліни Костенко // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. – 2010. – № 5. – С. 26.

38. Сулима В.І. Біблія і українська література. – К., 1998. – 400 с.
39. Сулима В. Біблійні концепти і проповідницька традиція української літератури : (на прикладі концепту води) / В. Сулима // Слово і час. – 2007. – №12. – С. 3-14.
40. Сулима В. Біблійні псалми / В. Сулима // Дивослово. – 1999. – №7. – С. 59-63.
41. Стус В. Феномен доби: Сходження на Голгофу слави / Стус Василь. — К.: Знання, 1993. – 96 с.
42. Танюк Л. До проблем української «пророчої» п'еси // Сучасність. – 1992. – №2. – С.130 – 140.
43. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: У 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987-1991.
44. Ушkalов Л. Григорій сковорода: Семінарій. – Харків : Майдан, 2004. – 776 с
45. Фрай Г. Н. Великий код: Біблія і література / Н. Фрай ; з англ. пер. І. Старовойт ; ред. І. Новіцька. – Л. : Літопис, 2010. - 360 с.
46. Шапошникова І. Біблійні образи в поезії М.Філянського // Вісник Запорізького державного педагогічного університету. – 2001. – №1. – С. 1 – 4.
47. Яковина Оксана. Благовіщення та образ Богородиці в церковній традиції і в поемі Тараса Шевченка "Марія" / Оксана Яковина // Слово і час : Науково-теоретичний журнал. 2010. № 3. С. 39-46.
48. Яременко, В. І. "Во іudeї во дні они...": біблійна та священна історія у творчості Тараса Шевченка за історіософським дискурсом / В. І. Яременко // Український історичний журнал : Науковий журнал. 2014. № 2. С. 30 - 49.

ТЕМА №7. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ МОВОЮ ІНШИХ МИСТЕЦТВ

Теми доповідей:

1. Античні міфологічні сюжети в живописі Нового часу.
2. Античні історичні сюжети в живописі ХХ ст.
3. Старозавітні сюжети як джерело живопису Нового часу.
4. Новозавітні сюжети у творах живописців ХХ ст.
5. Антична образність у скульптурі.
6. Образи Біблії у скульптурі.
7. Сюжети літературної класики в балеті.
8. Діалог літератури і кіно: «Іллада» Гомера і «фільм «Троя»
9. Діалог літератури і кіно: екранизація «Одіссеї» Гомера.
10. Діалог літератури і кіно: цикл міфів про аргонавтів на еcranі.
11. Діалог літератури і кіно: кіноверсія «Пісні про Нібелунгів»
12. Середньовічні сюжети в музиці Р. Вагнера.
13. Діалог літератури і кіно: варіанти театрального прочитання «Гамлета» Шекспіра.
14. Діалог літератури і кіно: «Король Лір» Шекспіра на еcranі.
15. Діалог літератури і кіно: кіножиття «Макбета» В. Шекспіра.
16. Діалог літератури і кіно: «Ромео і Джульєтта» в музиці і балеті.
17. «Класичне» кінопрочитання шекспірівських «Ромео і Джульєтти» на еcranі.
18. Діалог літератури і кіно: екранизація Шекспірового «Отелло».
19. Кіноверсії життя Шекспіра («Закоханий Шекспір», «Анонім») як версії «шекспірівського питання».

20. Діалог літератури і кіно: «Робінзон Крузо» Д.Дефо на екрані.
21. «Модерне» кінопрочитання «Ромео і Джульєтти» Шекспіра.
22. Діалог літератури і кіно: «Дон Кіхот» Сервантеса як кіноверсія.
23. «Собор Паризької Богоматері» В. Гюго в кіно і на сцені.
24. Кіноадаптації творів Ч. Діккенса.
25. Діалог літератури і кіно: «Багряна літера» Н.Готорна.
26. Діалог літератури і кіно: «Мобі Дік» Г. Мелвілла.
27. Діалог літератури і кіно: «Знедолені» В. Гюго в мистецтві ХХ -- початку ХХІ ст.
28. Кіноверсії «Милого друга» Г.де Мопассана.
29. Діалог літератури і кіно: О.Вайльд «Портрет Доріана Грія»
30. Діалог літератури і кіно: екранизація роману Т. Гарді «Тесс із роду Д'Ербервіллів»
31. Діалог літератури і кіно: романі Г. Веллса в кіно
32. Діалог літератури і кіно: кіностилістика романів Г. Джеймса.
33. Діалог літератури і кіно: кіношерлокіана.
34. Діалог літератури і кіно: «Великий Гетсбі» Фіцджеральда на екрані.
35. Діалог літератури і кіно: наукова фантастика Г.Веллса в кінематографічній версії.
36. Діалог літератури і кіно: твори Р.Кіплінга в анімаційних та кіноверсіях.
37. Діалог літератури і кіно: кінопрочитання «Парфумера» П. Зюскінда.
38. Діалог літератури і кіно: «Ім'я Рози» У.Еко на екрані.
39. Діалог літератури і кіно: екранизація епопеї М.Шолохова «Тихий Дон».
40. Діалог літератури і кіно: романі-фентезі на екрані.

Ключові слова: літературна компаративістика, контактна генетика, типологія, імагологія, міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, міфологічний фактор у літературі, міфотворчість, міфологема, міфема, міфopoетична парадигма, реміфологізація, деміфологізація, ремінісценція, алюзія, стилізація, цитатія; міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, "неоміф", "вторинна міфологія", інтертекстуальність, гіпертекст, компаративне дослідження, моделювання, рецепція, інтерпретація, трансформація, інтермедіальність

7.2. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни “Компаративний аналіз художнього тексту” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового контролю здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасне виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність та оригінальність виконаного завдання;
- творчий підхід у виконання завдань, ступінь засвоєння матеріалу;
- ініціативність у навчальній діяльності.

7.3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Структура літературної компаративістики та місце в системі інших наук.
2. Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті.
3. Компаративістика в Україні.
4. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики.
5. Поняття літературної системи. Типи літературних систем.
6. Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.
7. Класифікація форм міжлітературного процесу.
8. Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування.
9. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі.
10. Суспільно-типологічні сходження.
- 11.Літературно-типологічні сходження.
- 12.Психологічно-типологічні сходження.
13. Порівняльно-типологічні дослідження як пріоритетні у сучасній українській компаративістиці.
14. Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх художнього існування в літературі та культурі.
15. Сутність поняття “інтертекстуальність” (спектр підходів, дискусії). Інтертекстуальність у компаративістиці.
16. Види інтертекстуальності.
17. Гіперлітература: поняття, художня практика, дискусії навколо.
- 18.Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.
19. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактора в літературі (загальне поняття про його атрибути й модуси виявлення).
20. Літературна міфотворчість та її типологія.
21. Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма.
22. Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.
23. Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу.
- 24.Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).
- 25.Етапи компаративного аналізу. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.

26. Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору.
27. Українська література і антична художня спадщина.
28. Українська література і Біблія.
29. Українська література і слов'янський світ.
30. Україна і традиції західноєвропейських літератур.
31. Українська література і Америка.
32. Українська література і літератури Сходу: точки перетину.
33. Характер і динаміка розвитку досліджень літератури в системі інших видів мистецтв. Перекодування різних видів мистецтв.
34. Література й живопис.
35. Література і музика.

6.6. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Недостатньо	0-59

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

Посібники і підручники:

1. Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
2. Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.– Тернопіль, 2002.– 334 с.
3. Градовський А. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика. – Черкаси: Брама, 2003. – 292 с.
4. Гурдуз А. Літературна компаративістика: навч.-метод. посібник для студентів вищих навч. закладів. – Миколаїв: вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 72 с.

Допоміжні

1. Вервес Г. Як література самоутверджується у світі: дослідження. – К.: Дніпро, 1990. – 452 с.
2. Гурдуз А. Міфopoетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця XIX – першої третини ХХ ст.: Монографія. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
3. Гальчук О.В. «...Не минає міт!»: античний текст у просторі українського модернізму: Монографія. – Чернівці : Книги-XXI, 2013. – 551 с.
4. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения: Пер. с рум. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
5. Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.
6. Дюришин Д. О европейских межлитературных центризмах // Россия, Запад, Восток: Встречные течения: К 100-летию со дня рожд. акад. М.П.Алексеева. – СПб.: Наука, 1996. – С.269-276.
7. Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.
8. Жирмунський В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад.– Л.: Наука, 1979. – 494 с.
9. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. – Черкаси, 2006. – 364 с.
10. Матвійшин В.Г. Україно-французькі літературні зв’язки XIX - поч. ХХст. – Львів, 1989. – 168 с.
11. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К. : Дніпро, 1988. – 395 с.
12. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006.

13. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту: (Основи лінгвopoетики) : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – 416 с.
14. Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М. : Наука, 1976. – 359 с.
15. Нямцу А. Иуда Искариот и другие...: Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 2004. – 88 с.
16. Нямцу А.Е. Легенда о Дон-Жуане в мировой литературе : Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 1998. – 83 с.
17. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федъковича. – Черновцы : Рута, 2001. – 208 с.
18. Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы : Рута, 2003. – 80 с.
19. Попович А. Проблемы художественного перевода / Под ред. П.М.Топера / Пер. со словац. И.А.Бернштейн, И.С.Чернявской. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с.
20. Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
21. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58-67.
22. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму: монографія. – Вид. 2-ге, доп. і переробл. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
23. Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт. – 2002. – № 5-6. – С.127-136.
24. Стріха М. Переклад як націтворення // Зарубіжна література – 2003. – № 14. – С.13-14.
25. Традиційні сюжети та образи: моногр. / автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.
26. Турган О.Д. Українська література кінця XIX - початку ХХ ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.
27. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті : В 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987 – 1991.
28. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142-172.
29. Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.
30. Чорновол І. Компаративні фронтири: світовий і вітчизняний вимір / І. Чорновол. – Львів, 2016.